

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Udrag fra Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

Citation: Jacobsen, J. P.: "Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup", i Jacobsen, J. P.: *Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup*, udg. af Morten Borup ; Georg Christensen , 1924-29, s. XVI. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacob03val-shoot-idm139892128975648/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

XVI

Apparatet S. 306 f.) kan vi ogsaa overbevise os om, at Jacobsen til et givet Tidspunkt har tænkt sig at tage mere med, end han har optaget i Renskriften. Et Digt kaldet „Ridderen“, der er lagt i Munden paa Jesper, repræsenterer Forstadiet til „Irmelin Rose“, men er senere blevet skudt ud; et andet, tillagt Per, med Titlen „Hustru og Slegfred“ har en særlig interessant Genesis, idet det efterhaanden udkrystalliserer sig til de fire klassiske Strofer „Det hødes der for“ (se nærmere herom flg. Bind). En Overgang ser det ogsaa ud til, at der har været tiltænkt Arabesken „Monomani“ Plads i „En Cactus“, og her har det ligeledes været Digterens Mening, at den nedenfor aftrykte Skitse „I Toner!“ skulde optages. Digterværket blev imidlertid aldrig afsluttet og ender midt inde i „Kormak og Stengerde“: det mislykkede Besøg hos Georg Brandes har uvilkaarligt atter drevet ham i Armene paa Botanikken; Arbejdet paa Prisaafhandlingen og Darwin-Studierne fangede ham ind. — „En Cactus springer ud“ betegner et betydeligt Skridt fremad i Retning af digterisk Originalitet, omend ikke den fuldkomne Frigørelse af Forbilleder. Fuldkomment og ufuldkomment findes Side om Side: „En Arabesk“, der første Gang overtydede en af hans Venner om, at Jacobsen var et betydeligt lyrisk Talent, og det samme Digt „Efteraar“, for at tage to Yderpunkter. Samlingens Hovedstykke, den ufuldendte Sagapastiche „Kormak og Sten-

XVII

gerde“, er symptomatisk for Jacobsens Ungdomsproduktion, for hvilken en væsentlig Inspirationskilde er det gammelnordiske. Han tager fat der, hvor det ældre Slægtled af Digtere har sluppet. I en lille selvbiografisk Redegørelse for sin litterære Udvikling, skrevet til Brug for Vennen Vilh. Møller, fortæller Jacobsen, at han i en Alder af et Par og tyve Aar „gjorde grundige Studier af Edda og Sagaerne, mest i Oversættelse, og af hvad der ellers hører til den oldnordiske Litteratur“ (Kgl. Bibl., aftrykt „Tilskueren“ 1904 S. 956); af Optegnelser i Papirerne (Pakken „En Cactus springer ud“ Læg VII S. 3 og XI S. 8) kan man danne sig et Indtryk af, hvilke Udgaver han har benyttet. I det hele indeholder hans Papirer talrige Udkast fra de unge Aar, der viser Dragningen mod det nordiske, men det meste er saa ufuldfærdigt, at det kun egner sig til refererende Omtale. En af hans tidligste digteriske Planer er en stor Digtecyklus om Hadding, hvoraf et Par Indholdsoversigter og Udkast til enkelte Sange er bevaret. Emnet, der er rigt paa dramatiske Episoder, har han fundet hos Saxo i den gammelnorske Eventyr-saga om Vikingekongen, der foretager Rejsen til Udødelighedslandet (Jørgen Olriks Oversættelse ¹ I S. 39 ff.).

Det er ligeledes Saxo, der laaner ham Stoffet til Gorm Lokedyrker-Motivet. Med Hensyn til den ydre Iklædning har han været i stor Tvivl; snart griber han Emnet an i